

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 stycznia 2013r.

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: SSO Bogdan Gierzyński

Protokolant: sekretarz sądowy Ewa Naróg

po rozpoznaniu w dniu 21 stycznia 2013r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa Stowarzyszenia na Rzecz Ochrony (...) w K.

przeciwko R. P. (1) prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą (...) w G.

o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone

I. Uznaje za niedozwolone i zakazuje stosowania przez R. P. (1) w obrocie z konsumentami postanowienia wzorca umowy o następującej treści:

1. „1. Jeśli zakupiony przedmiot nie działa prawidłowo, został uszkodzony lub z innych powodów nie jesteś zadowolony z zakupu, skontaktuj się z nami drogą mailową lub telefonicznie, a wspólnie znajdziemy rozwiązanie. W przypadku uszkodzenia towaru należy zawsze sporządzić protokół szkody ! Na podstawie, którego możemy reklamować usługę w firmie kurierskiej.

2. Zwracany towar powinien być kompletny, w oryginalnym opakowaniu, bez widocznych śladów użytkowania. Do przesyłki należy również dołączyć oryginał dowodu zakupu”;

2. „3. Licytując na naszych aukcjach akceptujesz warunki jakie na niech są podane. Jeśli jakies Ci nie odpowiadają nie licytuj”;

II. Zasądza od R. P. (1) na rzecz Stowarzyszenia na Rzecz Ochrony (...) w K. kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

III. Nakazuje pobranie kasie Sądu Okręgowego w Warszawie od R. P. (1) kwotę 600 zł (sześćset złotych) tytułem opłaty stałej od pozwu, od której uiszczenia powód był zwolniony z mocy prawa.

IV. Zarządza publikację prawomocnego wyroku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym na koszt R. P. (1).

XVII AmC 3554/12

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 26 kwietnia 2012 roku powód – (...) Stowarzyszenie (...) z siedzibą w W. wniósł o uznanie za niedozwolone i zakazanie wykorzystywania w obrocie z konsumentami postanowienia wzorca umowy stosowanego przez pozwanego – R. P. (2) o następującej treści:

- **„1. Jeśli zakupiony przedmiot nie działa prawidłowo, został uszkodzony lub z innych powodów nie jesteś zadowolony z zakupu, skontaktuj się z nami drogą mailową lub telefonicznie, a**

wspólnie znajdziemy rozwiązanie. W przypadku uszkodzenia towaru należy zawsze sporządzić protokół szkody ! Na podstawie, którego możemy reklamować usługę w firmie kurierskiej.

2. Zwracany towar powinien być kompletny, w oryginalnym opakowaniu, bez widocznych śladów użytkowania. Do przesyłki należy również dołączyć oryginał dowodu zakupu”;

- **„3. Licytując na naszych aukcjach akceptujesz warunki jakie na niech są podane. Jeśli jakies Ci nie odpowiadają nie licytuj”;**

Powód wniósł ponadto o rozpoznanie sprawy również pod jego nieobecność, bądź pod nieobecność jego pełnomocnika, zasądzenie od pozwanej kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z dokumentów wskazanych w uzasadnieniu pozwu na okoliczności tam powołane.

Pozwany w odpowiedzi na pozew oświadczyła, iż nie uznaje powództwa i wniósł o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych na podstawie art. 101 k.p.c.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany R. P. (2) prowadzi działalność gospodarczą w zakresie świadczenia na rzecz konsumentów usług sprzedaży internetowej towarów.

Bezsporne jest, że pozwana posługiwała się w obrocie z konsumentami wzorcem umownym o nazwie „Regulamin”, który zawierał zakwestionowane przez powoda postanowienie o następującej treści:

- **„1. Jeśli zakupiony przedmiot nie działa prawidłowo, został uszkodzony lub z innych powodów nie jesteś zadowolony z zakupu, skontaktuj się z nami drogą mailową lub telefonicznie, a wspólnie znajdziemy rozwiązanie. W przypadku uszkodzenia towaru należy zawsze sporządzić protokół szkody ! Na podstawie, którego możemy reklamować usługę w firmie kurierskiej.**
- **2. Zwracany towar powinien być kompletny, w oryginalnym opakowaniu, bez widocznych śladów użytkowania. Do przesyłki należy również dołączyć oryginał dowodu zakupu”;**
- **„3. Licytując na naszych aukcjach akceptujesz warunki jakie na niech są podane. Jeśli jakies Ci nie odpowiadają nie licytuj”;**

W tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

W postępowaniu o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone Sąd dokonuje abstrakcyjnej oceny wzorca celem ustalenia, czy zawarte w nim klauzule mają charakter niedozwolonych postanowień umownych w rozumieniu art. 385¹ k.c. Niedozwolone postanowienia umowne to konstrukcja przewidziana w art. 385¹ – 385³ k.c., mająca na celu ochronę konsumenta przed niekorzystnymi postanowieniami umowy łączącej go z profesjonalistą. Należy podkreślić, że ocena kwestionowanych klauzul prowadzona jest w oderwaniu od konkretnego stosunku umownego z określonym konsumentem, a jej przedmiotem jest badanie tylko tych klauzul wzorca, a nie praktyki i konsekwencji ich stosowania w umowach z konsumentami.

W myśl art. 385¹ § 1 k.c., za niedozwolone postanowienia umowne uznaje się postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

Z przytoczonego sformułowania wynika zatem, że możliwość uznania danego postanowienia umownego za niedozwolone i wyeliminowanie go z praktyki stosowania zależna jest od spełnienia następujących przesłanek:

- 1) postanowienie nie zostało uzgodnione indywidualnie, a więc nie podlegało negocjacjom;
- 2) ukształtowane w ten sposób prawa i obowiązki konsumenta pozostają w sprzeczności z dobrymi obyczajami;
- 3) ukształtowane we wskazany sposób prawa i obowiązki rażąco naruszają interesy konsumenta;
- 4) postanowienie umowy nie dotyczy sformułowanych w sposób jednoznaczny głównych świadczeń stron, w tym ceny lub wynagrodzenia.

Powyższe przesłanki muszą zostać spełnione łącznie, natomiast brak jednej z nich skutkuje, że Sąd nie dokonuje oceny danego postanowienia pod kątem abuzywności.

Analizując zakwestionowane przez powoda postanowienie w oparciu o w/w kryteria, nie budzi wątpliwości Sądu, że konsumenci nie mieli wpływu na jego treść, a zatem należało uznać, że nie było ono z nimi uzgadniane indywidualnie.

Przedmiotowe postanowienie nie dotyczy także, zdaniem Sądu, głównych świadczeń stron umowy, gdyż należą do nich tylko takie elementy konstrukcyjne umowy, bez których uzgodnienia nie doszłoby do jej zawarcia (essentialia negotii). W niniejszym przypadku są to: ze strony pozwanej – przeniesienie na konsumenta własności rzeczy (m.in. wyrobów farmaceutycznych) zamówionej za pośrednictwem sklepu internetowego, ze strony zaś konsumenta – odebranie i zapłata ceny za dokonane zamówienie.

Do rozstrzygnięcia pozostała zatem jedynie kwestia, czy zakwestionowane przez powoda postanowienie kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy.

Należy wskazać, że „dobre obyczaje” to reguły postępowania niesprzeczne z etyką, moralnością i aprobowanymi społecznie obyczajami. Za sprzeczne z dobrymi obyczajami można uznać także działania zmierzające do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania konsumenta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności, a więc o działanie potocznie określane jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające od przyjętych standardów postępowania. Pojęcie „interesów konsumenta” należy rozumieć szeroko, nie tylko jako interes ekonomiczny, mogą tu wejść w grę także inne aspekty: zdrowia konsumenta (i jego bliskich), jego czasu zbędnie traconego, dezorganizacji toku życia, przykrości, zawodu itp. Naruszenie interesów konsumenta wynikające z niedozwolonego postanowienia musi być rażące, a więc szczególnie doniosłe. Pełnię treści pojęciu „dobrych obyczajów” (w szczególności w stosunkach umownych między profesjonalistą a konsumentem) nadaje judykatura - w orzeczeniu SN z 13 lipca 2005 r., I CK 832/04, IC Biul. SN 2006, nr 2, s. 86 wskazano, że za „sprzeczne z dobrymi obyczajami” należy uznać wprowadzenie klauzul godzących w równowagę kontraktową, „rażące naruszenie interesów konsumenta” zaś polega na nieusprawiedliwionej dysproporcji praw i obowiązków na niekorzyść konsumenta w określonym stosunku umownym).

W świetle powyższego, klauzula o treści **„1. Jeśli zakupiony przedmiot nie działa prawidłowo, został uszkodzony lub z innych powodów nie jesteś zadowolony z zakupu, skontaktuj się z nami drogą mailową lub telefonicznie, a wspólnie znajdziemy rozwiązanie. W przypadku uszkodzenia towaru należy zawsze sporządzić protokół szkody ! Na podstawie, którego możemy reklamować usługę w firmie kurierskiej.**

2. Zwracany towar powinien być kompletny, w oryginalnym opakowaniu, bez widocznych śladów użytkowania. Do przesyłki należy również dołączyć oryginał dowodu zakupu” niewątpliwie powoduje natomiast wyłączenie odpowiedzialności pozwanej wobec konsumentów sytuacjach gdy występuje tzw. szkoda ukryta, a więc nie da jej się stwierdzić w wyniku oględzin jej zewnątrz (opakowania, obudowy itp.). Nadto klauzula pozbawia konsumenta możliwości zwrotu wadliwego przedmiotu, gdy wada ujawni się po pewnym okresie użytkowania i przedmiot będzie nosił ślady użytkowania.

Także wymóg dołączenia oryginału dowodu zakupu należy uznać za niczym nieuzasadnione utrudnienie w dochodzeniu roszczeń, gdyż pozwany wysyłając towar kontrahentom posiada pełną informację o tym kto dokonał zakupu oraz czy i ile zapłacił.

Przedmiotowe postanowienie nie uwzględnia i nie zabezpiecza interesu konsumenta, jako słabszej strony umowy, co prowadzi do ukształtowania stosunku zobowiązaniowego w sposób nierównorzędny i rażąco niekorzystny dla konsumenta. Zakwestionowany zapis bezsprzecznie zatem, w ocenie Sądu, kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając ich interesy.

Klauzula o treści: „**3. Licytując na naszych aukcjach akceptujesz warunki jakie na niech są podane. Jeśli jakieś Ci nie odpowiadają nie licytuj**” zmusza konsumenta do zaakceptowania regulaminu poprzez przystąpienie do licytacji, prowadząc do zawarcia umowy na zawartym w nim warunkach nawet bez świadomości ich istnienia.

W ocenie Sądu, norma dobrego obyczaju jest prowadzenie aukcji internetowych w taki sposób aby licytowanie było możliwe dopiero po zaakceptowaniu regulaminu a nie sytuacja odwrotna do której odnosi się przedmiotowy zapis.

Jest on w związku z powyższym sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interes konsumentów.

Z tych względów Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał, że zakwestionowane postanowienie wzorca umownego stosowanego przez pozwaną w obrocie z konsumentami stanowi niedozwolone postanowienie umowne w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. i zakazał jego stosowania na podstawie art. 479⁴² k.p.c.

O wysokości wpisu od pozwu i obciążeniu nim pozwanej na rzecz Skarbu Państwa orzeczono na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 6 w zw. z art. 113 ust. 1 oraz art. 96 ust. 1 pkt 3 i art. 94 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398).

O kosztach postępowania orzeczono stosowanie do wyniku sporu na podstawie art. 98 i 99 k.p.c. zasądzać od pozwanej na rzecz powoda koszty zastępstwa procesowego w minimalnej stawce wynagrodzenia radcy prawnego określonej według § 14 ust. 3 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.). Należy jedynie wskazać, że ponieważ powód wygrał sprawę w całości zastosowanie znajduje w tym przypadku art. 98 i 99 k.p.c., z którego wynika, że strona przegrywająca sprawę w całości obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw (zasada odpowiedzialności za wynik procesu). Zwrot tych kosztów przysługuje powodowi albowiem jego pełnomocnik procesowy będący radcą prawnym zgłosił żądanie ich zasądzenia (art. 109 k.p.c.).

Publikację prawomocnego wyroku na koszt pozwanej zarządzono na podstawie art. 479⁴⁴ k.p.c.

SSO Bogdan Gierzyński